7/317 3.

536

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300- 1136

Konu : Yazılı Soru Önergesi

14754

19 AGUSTOS 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Başkanlığı'nın 03.08.1999 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-1366 sayılı yazısı.

Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet ELKATMIŞ'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/317-1178 esas no.lu yazılı soru önergesine ilişkin bilgiler hazırlanarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumhur ERSÜMER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER
Ek-1 Önerge Cevabı
(4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sayın Hüsamettin ÖZKAN)

7/317 4.

537

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ELKATMIŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/317-1178)

Soru 1 :

İran'la doğal gaz anlaşması hangi tarihte imzalanmıştır?

Cevap 1 :

İran Gaz Şirketi ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında 10 milyar m^3 doğal gaz alımına ilişkin anlaşma 8 Ağustos 1996 tarihinde imzalanmıştır.

Soru 2,3,4 :

-İran doğal gazını Türkiye'ye getirecek olan Doğubayazıt-Erzurum, Erzurum-Sivas, Sivas-Ankara, Kayseri-Konya Doğal Gaz Boru Hatları için hangi tarihlerde ihaleye çıkılmıştır. İhaleler yapılmış mıdır?

-Yapılan ihalelerden iptal edilen olmuş mudur? İptal edilen olduysa, sebepleri nelerdir?

-İptal edilen ihaleler, hangi tarihlerde yeniden ihale edilmiştir?

Cevap 2,3,4 :

Doğubayazıt-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı Projesi 28.02.1997 tarihinde 40" çapında ve 301 km olmak üzere ihale edilmiş ve proje ile ilgili sözleşme 29.04.1997 tarihinde imzalanmıştır. Daha sonra boru çapı 40"ten 48"e çıkarılarak müteahhit firma ile 16.03.1998 tarihinde ek sözleşme imzalanmıştır.

Erzurum-Sivas, Sivas-Ankara bölümlerinin ihalesi yapılarak 25.06.1997 tarihinde teklifler alınmış ve daha sonra aşağıda belirtilen sebeplerle ihaleler iptal edilmiştir.

Yeniden ihale açılma nedenleri;

İran'dan alınacak doğal gaza ilaveten, 1997 yılında Türkmenistan, Irak ve Rusya Federasyonu ile yapılan doğal gaz alım protokollerine istinaden, arz talep dengelerinde meydana gelen değişiklikler, Türkmenistan ile Irak'tan temini öngörülen doğal gazın da, daha önce sadece İran gazına yönelik olarak dizayn edilen İran-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı Sisteminden taşınmasını gündeme getirmiştir. Bu doğrultuda, yapılan yeni değerlendirmeler neticesinde adı geçen sistemin, adının Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı olarak değiştirilmesi ve Doğubayazıt-Kayseri bölümünün 40"ten 48"e, Kayseri-Ankara bölümünün ise 36"ten 40"e çıkarılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Diğer taraftan, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün daha önce gerçekleştirdiği ve dış ülkelerle yapılan anlaşmalara bağlı olarak işin istenilen sürede bitmesinin hayati önem taşıdığı gerçeğinden hareketle, Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı ve Rusya Federasyonu-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı gibi projelerde hat borusu temini, müteahhitin kapsamında yer almıştır. Bunun dışında, BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından açılan doğal gaz dağıtım ve iletim hatlarının bir bölümünde ise boru temini, BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, İran ile yapılan doğal gaz alım satım anlaşması çerçevesinde, 1999 yılı sonu itibari ile Türkiye'nin İran doğal gazını alma mecburiyeti ve aksi halde ceza ödenmesinin sözkonusu olması nedeniyle işin istenilen sürede bitmesi için Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı (İran-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı) Projesinde hat boruları temini müteahhitin kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, İran-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı çapının yukarıda belirtilen gerekçelerle 40"ten 48"e çıkarılması sonucunda, 40" olarak dizayn edilen ilk haliyle sistem üzerinde toplam 80.4 MW'lık 5 adet kompresör istasyonu bulunmasına karşın, boru çapının 48" olması durumunda kompresör istasyonu sayısı 2 adede

düşmüş ve böylece kompresör istasyonlarının işletme maliyetlerinin yüksek olduğu ve kurulması gereken yörelerde işletme şartlarının zor olması nedeniyle, önemli oranda tasarruf sağlanmıştır. Yukarıda bahsedildiği üzere, Türkmenistan ve Irak'tan temini öngörülen doğal gazın aynı hattan taşınması durumunda, boru çapının eski haliyle bırakılması, kompresör istasyonları sayısında artışa ve aynı zamanda da taşınması gereken doğal gaz miktarının artışı nedeniyle mevcut boru hattına paralel yeni boru hatlarının inşaasını gerektirdiğinden, boru hattı çapının bu aşamada artırılması, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'ne ileriye yönelik olarak parasal açıdan büyük avantaj sağlamaktadır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle iptal edilen Erzurum-Sivas ve Sivas-Ankara bölümleri;

Erzurum-İmranlı (Sivas), İmranlı (Sivas)-Kayseri ve Kayseri-Konya-Seydişehir olarak, yeniden ihale edilmiş olup, ihale ile ilgili teklifler 17.03.1998 tarihinde alınmış ve ihaleyi kazanan firma/konsorsiyumlar ile 21.09.1998 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Soru 5 :

İptal edilen ihaleler ile yeniden ihale edilen kısımların keşif ve ihale bedelleri ile iskonto hadleri nedir ve her iki ihaleyi -iptal edilen ve yeni ihale olmak üzere- alan şirketler hangileridir?

Cevap 5 :

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nce, daha önce Erzurum-Sivas ve Sivas-Ankara olmak üzere ve bir boru hattı projesinde tüm proje maliyetinin yaklaşık %70'ini oluşturan hat boruları hariç olarak ihale edilen projelerde, Erzurum-Sivas bölümünde 40.107.140 ABD Doları bedelle AGE/EPSİLON Konsorsiyumu, Sivas-Ankara bölümünde ise 37.803.280 ABD Doları bedelle, KALYON İnşaat en düşük teklifi veren firmalar olmuşlardır.

Bilahare, yukarıda açıkalanan nedenlerle, boru çapının artırılması ve hat borusu temininin kapsama dahil edilmesi sonucunda dör bölüm olarak yapılan ihalelerde;

-Erzurum-İmranlı (Sivas) bölümü için 154.010.000 ABD Doları bedelle ALARKO Firması,

-İmranlı (Sivas)-Kayseri bölümü için 119.800.000 ABD Doları bedelle TEPE/SM4-4 Konsorsiyumu,

-Kayseri-Ankara bölümü için 88.902.615 ABD Doları bedelle LİMAK/BAYINDIR Konsorsiyumu,

-Kayseri-Konya-Seydişehir bölümü için de 99.850.000 ABD Doları bedelle ÇOLAKOĞLU/İNDENT Konsorsiyumu

en düşük teklifleri vermiş ve adı geçen firmalarla da 21.09.1998 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Soru 6 :

İptal edilen ve yeniden yapılan ihalelerde işe başlama ve bitirilme tarihleri nedir?

Cevap 6 :

İptal edilen ihalelerde işin tamamlanma süresi Erzurum-Sivas ve Sivas-Ankara hatlarında 22 ay, daha sonra ihalesi yapılan Erzurum-İmranlı (Sivas), İmranlı-Kayseri, Kayseri-Ankara ve Kayseri-Konya-Seydişehir hatları için tamamlama süresi ise müteahhitlere yapılan avans ödenme tarihlerinden itibaren 19 aydır.